

Vk1_podzim 2019_příprava na test č. 1

24. 9. / 26. 9. / 1. 10. / 3. 10.

Vietnamská abeceda (bảng chữ cái tiếng Việt)

A	a	“am” – dlouze	nam = muž
Ă	á	“ăm” – krátce	năm = rok/pět
Â	ơ		nâu = hnědý
B	bờ		ba = tři
C	cờ		con = dítě
D	dờ	[z]	dịch = přeložit
Đ	đờ		đi = jít
E	e	otevřené	em = mladší sourozenec
Ê	ê	zavřené	dê = koza
G	gờ		ga = stanice (např. železniční)
H	hờ		học = studovat
I	i ngắn		im = mlčet
K	ca		kẹo = bonbon
L	e-lờ		làm = dělat
M	e-mờ		mẹ = matka
N	e-nờ		ngon = chutný
O	o	otevřené	ong = včela X ông = dědeček
Ô	ô	zavřené	ô = deštník
Ơ	ơ		quả ớt = paprika
P	pờ		pin = baterie
Q	quy		quen = poznat X quên = zapomenout
R	e-rờ	[z]	rau = zelenina
S	ét-xì		sống = žít
T	tờ		tay = ruce X tai = ucho
U	u		uống = pít
Ư	ư		ướt = mokrý
V	vờ		vẽ = kreslit
X	ích-xì		xem = dívat se
Y	y dài		yêu = milovat X yếu = slabý

abeceda:

<https://www.youtube.com/watch?v=EBa3cxSFJ-M&feature=youtu.be&fbclid=IwAR1RTCv4h4B7xfUltUrpjenOJ4UqSPIoXtsF5LQKOQGwro-oCgMjJ6U-3nc>

https://www.youtube.com/watch?v=74ZC8cimlcY&feature=youtu.be&fbclid=IwAR3z-zAMp7V_AyBOsKQyvBuFflYfv2RfmjnEUKORrbHvzNSoq5IHGBBgXW4

Tóny (thanh/dấu)

A	Á	À	Ã	Ã	A
thanh ngang (thanh không dấu)	thanh sắc (dấu sắc)	thanh huyền (dấu huyền)	thanh hỏi (dấu hỏi)	thanh ngã (dấu ngã)	thanh nặng (dấu nặng)

tóny:

https://www.youtube.com/watch?v=2HRkeo-LcEE&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2LxZGYsS_sCTzBoreiBlprbMOHwYo-DYvp87Si1FVW_31IHgUoIL337oc

Spřežky

CH	chờ nhẹ [č]	neplést si při psaní s "TR"	chanh (citron) X tranh (obraz)
GH	gờ kếp	neplést si s "G" – GH pouze s E, Ê, I	ghi (zapisovat), gà (slepice)
GI	gi [zi]	neplést si s "D" a "R"	gián (šváb) X dán (lepít) X rán (smažit)
KH	khờ [ch]	–	–
NG	ngờ [nosové n]	neplést si s "NGH"	Nga (Rusko), ngủ (spát)
NGH	ngờ kếp [nosové n]	neplést si s "NG" – NGH pouze s E, Ê, I	nghe (poslouchat)
NH	nhờ [ň]	–	–
PH	phờ [f]	–	–
QU	quờ	"Q" nikdy nestojí samo bez "U"	quạ (krkavec), quần (kalhoty)
TH	thờ	–	–
TR	trờ nặng [č]	neplést si při psaní s "CH"	viz pozn. u "CH"

Poznámka:

Písmeno "K" se používá před E, Ê, I – písmeno "C" v ostatních případech; obě se vyslovují [k].

Fráze

1. Xin chào./Chào **bạn**.
 - Dobrý den./Ahoj. (**neformální** – kamarád/ka, spolužák, spolužačka)

2. **Bạn** tên là gì? – **Tôi** tên là __.
 - Jak se jmenuješ? - Jmenuji se __.

3. **Bạn** đến từ đâu? – **Tôi** đến từ Séc/Xlô-va-ki-a (Slovakia)/Việt Nam.
 - Odkud jsi? - Jsem z ČR/SR/Vietnamu.

4. **Bạn** có khỏe không? – **Tôi** khỏe./Tôi bình thường.
 - Jak se máš? - Mám se dobře./Normálně.

5. **Bạn** bao nhiêu tuổi? – **Tôi** __ tuổi.
 - Kolik ti je let? - Je mi__.

 - vybraná čísla:
 - mười chín = 19
 - hai mươi = 20
 - hai mươi một = 21 (neformálně též “hai mốt”)
 - hai mươi hai = 22 (neformálně též “hai hai”)
 - hai mươi ba = 23 (neformálně též “hai ba”)
 - hai mươi bốn = 24 (neformálně též “hai bốn”)
 - hai mươi lăm = 25 (neformálně též “hai lăm”)
 - hai mươi sáu = 26 (neformálně též “hai sáu”)

6. **Bạn** học (cái) gì? – **Tôi** học __.
 - Co studuješ? - Studuji __.

 - vybrané obory:
 - vietnamština = tiếng Việt
 - psychologie = tâm lý (học)
 - ekonomie = kinh tế (học)

Oslovení

věk	adresát	já	pozn. k adresátovi
starší	cụ	cháu	ve věku našich praprarodičů
	ông bà	cháu	ve věku našich prarodičů
	bác	cháu	trochu starší než naši rodiče
	chú cô	cháu	trochu mladší než naši rodiče
	anh chị	em	starší než my
vrstevník	bạn	tôi	neformální
mladší	em	anh chị	mladší než my
	cháu	chú cô	my mladší než jejich rodiče
	cháu	bác	my starší než jejich rodiče
	cháu	ông bà	my ve věku jejich prarodičů
	cháu	cụ	my ve věku jejich praprarodičů

[V případě polí rozdělených do 2 sloupců je mužské oslovení na levé straně, ženské na pravé.]

Poznámka:

Tučně označená slova v sekci “Fráze”, tj. “bạn” (neformální oslovení vrstevníka ve smyslu “ty”) a “tôi” (já) lze libovolně zaměňovat se zájmeny z tabulky v sekci “Oslovení” dle okolností.

Příklad – “**Ông** bao nhiêu tuổi?” “**Ông** 78 tuổi.” = “Kolik je Vám (muž ve věku vašeho dědečka) let?” “Je mi 78 let.”

Poznámka k “bạn ấy”:

Použijte “bạn ấy” ve frázích místo “bạn” a “tôi” pro neformální označení vrstevníka ve smyslu “on” nebo “ona”.

Příklad – “**Bạn ấy** đến từ Praha.” = “**On/ona** (např. kamarád/ka) pochází z Prahy.”

POZOR!

Formální oslovování (např. mezi věkově stejně starými businessmany, mezi žákem a učitelem apod.) má lehce odlišná pravidla, která budeme probírat na příštích hodinách.

Rozdělení diakritických znamének pro hlásky

I. znaménka pro samohlásky (dấu phụ)

A. krátkost - Ằ (označení krátkosti - oblouček nad A)

př. NẰM (muž) X NAM (rok, pět)

AN (klid) X ẰN (jíst)

B. zavřenost - Â, Ê, Ô (označení stříšky)

př. AN (klid) X ẰN (jíst) X ẰN (vděk)

LEN (vlna) X LÊN (nahoru, př.: jít nahoru = đi lên), KHO (sklad) X KHÔ (suchý)

C. nezaokrouhlenost - Ơ, Ự

př. TO (velký) X TƠ (hedvábní)

THU (podzim) X THỰ (dopis)

II. znaménka pro tóny (6 tónů)

Popis hláskového systému

1) SAMOHLÁSKY (=vokály) = nguyên âm

- vietnamština má dohromady 14 samohlásek

1. 11 jednoduchých - monoftongy = **nguyên âm đơn**

a. **dlouhé: A, E, Ê, I/Y, O, Ô, Ơ, U, Ự**

b. **krátké: Ằ, Ằ**

2. 3 dvojhásky - diftongy = **nguyên âm đôi**

a. **IÊ/IA/YÊ/YA [ie]**

př. BIA (pivo), BỊA (vymýšlet si), THÌA (lžice), KHUYA (pozdě v noci), BIÊN (moře), VIÊT (psát)

b. **UÔ/UA**

př. CHUỘT (myš), CUA (krab)

c. **ƯƠ/ƯA**

př. ĐƯỜNG (cukr, cesta), LỰỘC (hřeben), DỪA (kokos), NGỰA (kůň)

*Pokuste se samohlásky naučit včetně diftongů i s příkladovými slovy, aby Vám to v budoucnu usnadnilo čtení dalších slov

2) SOUHLÁSKY

(Bude se probírat na dalších hodinách.)

Zdroje:

- Praktická fonetika vietnamštiny, Binh Slavická, 2008
- Elementary Vietnamese, Binh Nhu Ngo, 2013 (Third Edition)